KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1077/2012

2012 m. lapkričio 16 d.

dėl priežiūros, kurią, išdavusios saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, vykdo nacionalinės saugos institucijos, bendrojo saugos būdo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) ([1]), ypač į jos 6 straipsnį,

kadangi:

(1) vienas iš Direktyvos 2004/49/EB tikslų – užtikrinti geresnes galimybes patekti į geležinkelių transporto paslaugų rinką nustatant bendruosius geležinkelių saugos valdymo, kontrolės ir priežiūros principus. Be to, Direktyvoje 2004/49/EB numatyta, kad visoje Europos Sąjungoje taikant vienodus saugos sertifikavimo reikalavimus visoms geležinkelių įmonėms turi būti sudaromos vienodos veiklos sąlygos;

(2) 2009 m. spalio 5 d. Komisija įgaliojo Europos geležinkelio agentūrą (toliau – agentūra) pagal Direktyvą 2004/49/EB parengti bendrojo priežiūros saugos būdo (BSB), kurį geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams išdavusios saugos sertifikatą ar suteikusios saugos įgaliojimus taikytų nacionalinės saugos institucijos, projektą. Laikydamasi Komisijos suteiktų įgaliojimų, agentūra pateikė Komisijai poveikio vertinimo ataskaita pagrįstą rekomendaciją dėl BSB. Šis reglamentas parengtas remiantis agentūros rekomendacija;

(3) 2010 m. gruodžio 9 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1158/2010 dėl bendrojo saugos būdo, skirto įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų geležinkelių saugos sertifikatui gauti ([2]), nustatytas metodas, skirtas įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų, siekiant gauti pagal Direktyvos 2004/49/EB 10 straipsnio 2 dalies a ir b punktus išduodamus saugos sertifikatus. Tame reglamente nustatyti kriterijai, pagal kuriuos nacionalinės saugos institucijos turi atlikti vertinimą, aprašytos procedūros, kurių turi būti laikomasi, ir nustatyti principai, kuriais nacionalinės saugos institucijos, išdavusios saugos sertifikatą, turi vadovautis vykdydamos tame reglamente apibrėžtą priežiūrą;

(4) 2010 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1169/2010 dėl bendrojo saugos būdo, skirto įvertinti, kaip laikomasi reikalavimų įgaliojimams geležinkelių saugos srityje gauti ([3]), nustatyti visi darnieji reikalavimai ir vertinimo metodai, kuriais vadovaudamosi nacionalinės saugos institucijos gali pagal Direktyvos 2004/49/EB 11 straipsnį infrastruktūros valdytojui išduoti saugos įgaliojimus, susijusius su saugos valdymo sistemos tinkamumu apskritai, ir bet kokius konkrečiam tinklui skirtus įgaliojimus. Be to, tame reglamente nustatyti kriterijai, pagal kuriuos nacionalinės saugos institucijos turi atlikti vertinimą, aprašytos procedūros, kurių turi būti laikomasi, ir nustatyti principai, kuriuos nacionalinės saugos institucijos, suteikusios saugos įgaliojimus, turi taikyti vykdydamos tame reglamente apibrėžtą priežiūrą;

(5) išdavusi saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, nacionalinė saugos institucija turi nustatyti tvarką, skirtą patikrinti, ar vykdant eksploatavimą įgyvendinami saugos sertifikato arba saugos įgaliojimų paraiškoje numatyti rezultatai ir ar nuolat laikomasi visų būtinųjų reikalavimų, kaip reikalaujama Direktyvos 2004/49/EB 16 straipsnio 2 dalies e punkte ir 17 straipsnio 2 dalyje;

(6) kad nacionalinė saugos institucija galėtų vykdyti savo užduotis pagal Direktyvos 2004/49/EB 16 straipsnio 2 dalies f punktą, ji, remdamasi savo priežiūros veikla, taip pat turi įvertinti saugos kontrolės sistemos efektyvumą. Priežiūra – tai priemonės, kurių imasi nacionalinė saugos institucija saugos veiklos rezultatams prižiūrėti po to, kai išdavė saugos sertifikatą ar suteikė saugos įgaliojimus;

(7) vykdydama priežiūrą, nacionalinė saugos institucija turi taikyti pagrindinius nacionalinės saugos institucijos vykdomos priežiūros principus – proporcingumo, nuoseklumo, tikslingumo, skaidrumo, atsakingumo ir bendradarbiavimo, – kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1158/2010 ir Reglamente (ES) Nr. 1169/2010. Tačiau, kad nacionalinės saugos institucijos galėtų šiuos principus praktiškai taikyti kasdienėje savo veikloje, turi būti nustatyta jų taikymo sistema ir procesas. Galiojančiu reglamentu būtų nustatyta nacionalinėms saugos institucijoms reikalinga sistema ir procesas, o kartu būtų pagerintas tarpusavio pasitikėjimas joms vykdant priežiūros veiklą taikomais metodais ir priimamais sprendimais;

([1]) OL L 164, 2004 4 30, p. 44.
([2]) OL L 326, 2010 12 10, p. 11.
([3]) OL L 327, 2010 12 11, p. 13.

(8) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2004/49/EB 27 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatomas saugos veiklos rezultatų priežiūros bendrasis saugos būdas (BSB), kuris taikomas po to, kai geležinkelio įmonėms išduodamas saugos sertifikatas arba infrastruktūros valdytojams suteikiami saugos įgaliojimai, kaip atitinkamai nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1158/2010 IV priede ir Reglamento (ES) Nr. 1169/2010 III priede.

2. Nacionalinės saugos institucijos taiko bendrąjį saugos būdą, siekdamos prižiūrėti, ar geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas laikosi jam nustatytos teisinės prievolės taikyti saugos valdymo sistemą, kad užtikrintų visų pavojų, susijusių su jo veikla, įskaitant techninės priežiūros paslaugų teikimą, medžiagų tiekimą ir naudojimąsi rangovų paslaugomis, kontrolę, ir atitinkamais atvejais tikrina, kaip taikomas 2012 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1078/2012 dėl bendrojo stebėsenos saugos būdo, kurį, gavę saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, taiko geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai, taip pat už techninę priežiūrą atsakingi subjektai ([1]).

3. Nacionalinės saugos institucijos šiuo reglamentu remiasi pagal Direktyvos 2004/49/EB 16 straipsnio 2 dalies f punktą vykdydamos priežiūros veiklą ir konsultuodamos valstybes nares saugos kontrolės sistemos efektyvumo klausimais.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente sąvoka „priežiūra“ vartojama Reglamento (ES) Nr. 1158/2010 2 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1169/2010 2 straipsnyje nustatyta reikšme.

3 straipsnis

Priežiūros strategija ir planas (-ai)

1. Nacionalinė saugos institucija, vadovaudamasi priedu, parengia ir įgyvendina priežiūros strategiją ir planą (-us), kuriuose nurodo, kaip ji orientuoja savo veiklą ir nustato savo priežiūros prioritetus.

2. Nacionalinė saugos institucija renka informaciją iš įvairių šaltinių ir ją analizuoja. Surinktą informaciją ir priežiūros rezultatus ji naudoja 1 straipsnyje nustatytais tikslais.

3. Nacionalinė saugos institucija reguliariai peržiūri strategiją ir planą ar planus, remdamasi įgyta patirtimi, surinkta informacija ir priežiūros rezultatais.

4 straipsnis

Priežiūros vykdymo metodai

1. Nacionalinė saugos institucija priima priežiūros veiklos metodus. Šie metodai paprastai apima pokalbius su įvairius postus organizacijoje užimančiais asmenimis, su saugos valdymo sistema susijusių dokumentų bei įrašų peržiūrą ir valdymo sistemos saugos rezultatų, kurie buvo gauti vykdant patikrinimus ar susijusią veiklą, nagrinėjimą.

2. Nacionalinė saugos institucija užtikrina, kad jos priežiūros veikla apimtų:

a) saugos valdymo sistemos efektyvumo patikrą;

b) atskirų ar dalinių saugos valdymo sistemos elementų, įskaitant eksploatavimo veiklą, efektyvumo patikrą.

5 straipsnis

Vertinimo ir priežiūros sąsajos

1. Išdavusi saugos sertifikatą arba suteikusi saugos įgaliojimus, nacionalinė saugos institucija informaciją, surinktą atliekant geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos valdymo sistemos vertinimą, naudoja vykdydama tolesnio jų saugos valdymo sistemos taikymo priežiūrą.

2. Nacionalinė saugos institucija vykdant priežiūros veiklą surinktą informaciją taip pat naudoja geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos valdymo sistemai pakartotinai įvertinti, prieš atnaujinant saugos sertifikatą ar saugos įgaliojimus.

6 straipsnis

Priežiūros veiklą vykdančių asmenų kompetencija

Nacionalinė saugos institucija nustato sistemą, skirtą užtikrinti, kad priežiūros veiklą vykdytų kompetentingi asmenys.

7 straipsnis

Sprendimų priėmimo kriterijai

1. Nacionalinė saugos institucija nustato ir paskelbia sprendimų priėmimo kriterijus, kuriuos jis taiko stebėdama ir skatindama atitiktį saugos kontrolės sistemai ir prireikus reikalaudama, kad būtų užtikrinta atitiktis tai sistemai. Į šiuos kriterijus taip pat įtraukiami neatitikties klausimai, susiję su geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo tolesniu saugos valdymo sistemos taikymu ir su saugos kontrolės sistema.

([1]) Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 8

2. Nacionalinė saugos institucija priima ir paskelbia procedūrą, pagal kurią geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai gali teikti skundą dėl vykdant priežiūros veiklą priimtų sprendimų, nepažeidžiant reikalavimo tuos sprendimus išnagrinėti teisme.

8 straipsnis

Koordinavimas ir bendradarbiavimas

1. Nacionalinės saugos institucijos, prižiūrinčios daugiau nei vienoje valstybėje narėje veiklą vykdančią geležinkelio įmonę, koordinuoja taikomus priežiūros metodus, siekdamos užtikrinti, kad geležinkelio įmonės saugos valdymo sistema būtų efektyvi ir apimtų visą susijusią veiklą. Koordinavimo veikla apima susitarimą, kokia informacija turi dalytis nacionalinės saugos institucijos, kad būtų užtikrinti vienodi susijusios geležinkelio įmonės priežiūros metodai. Be to, ji apima dalijimąsi informacija apie susijusios nacionalinės saugos institucijos priežiūros strategiją ir planą arba planus, įskaitant visus susijusius rezultatus, kad, sprendžiant neatitikties klausimus, būtų sudarytos sąlygos taikyti bendrą metodą.

2. Nacionalinės saugos institucijos parengia bendradarbiavimo susitarimus su nacionalinėmis tyrimų institucijomis, už techninę priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaigomis ir kitomis kompetentingomis institucijomis, kad galėtų dalytis informacija ir koordinuoti savo veiksmus, spręsdamos neatitikties saugos kontrolės sistemos reikalavimams klausimus.

9 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2013 m. birželio 7 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2012 m. lapkričio 16 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Priežiūros veikla

1. Priežiūros strategijos ir plano (-ų) parengimas

Nacionalinė saugos institucija:

a) nustato tikslinės priežiūros veiklos sritis;

b) parengia priežiūros planą ar planus, kuriuose nurodo, kaip jis (jie) padės veiksmingai įgyvendinti priežiūros strategiją galiojančio saugos sertifikato naudojimo ir (arba) naudojimosi saugos įgaliojimais laikotarpiu;

c) remdamasi nustatytomis tikslinėmis sritimis, apytiksliai apskaičiuoja išteklius, reikalingus planui arba planams įgyvendinti;

d) skiria išteklius, reikalingus planui ar planams įgyvendinti;

e) rengdama strategiją ir planą ar planus, naudoja įvairių šaltinių duomenis ir (arba) informaciją. Tokie šaltiniai, be kita ko, gali būti: vertinant saugos valdymo sistemas surinkta informacija, ankstesnės priežiūros veiklos rezultatai, su leidimais eksploatuoti posistemius ar transporto priemones susijusi informacija, nacionalinių tyrimų institucijų avarijų ataskaitos ir (arba) rekomendacijos, kitos ataskaitos ar duomenys apie avarijas ir (arba) riktus, geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo metinės ataskaitos nacionalinei saugos institucijai, už techninę priežiūrą atsakingų subjektų metinės techninės priežiūros ataskaitos, piliečių skundai ir kiti susiję šaltiniai.

2. Pranešimas apie priežiūros strategiją ir planą (-us)

Nacionalinė saugos institucija:

a) susijusioms geležinkelio įmonėms ar infrastruktūros valdytojams ir, jei taikoma, platesniam kitų suinteresuotųjų subjektų ratui praneša bendrus priežiūros strategijos tikslus ir iš esmės paaiškina planą ar planus;

b) susijusioms geležinkelio įmonėms ar infrastruktūros valdytojams iš esmės paaiškina, kaip bus įgyvendinamas priežiūros planas ar planai.

3. Priežiūros strategijos ir plano (-ų) įgyvendinimas

Nacionalinė saugos institucija:

a) vykdo planą ar planus, kaip numatyta;

b) imasi proporcingų veiksmų, kad pašalintų neatitiktį, įskaitant, jei reikia, skubių įspėjimų apie pavojų saugai skelbimą;

c) įvertina, ar tinkamai parengtas ir įgyvendinamas geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo veiksmų planas ar planai siekiant per konkretų laikotarpį pašalinti nacionalinės saugos institucijos nustatytą neatitiktį.

4. Priežiūros plano (-ų) rezultatai

Nacionalinė saugos institucija:

a) su susijusia geležinkelio įmone ar infrastruktūros valdytoju pasidalija jų saugos valdymo sistemos efektyvumo, susijusio su saugios veiklos užtikrinimu, įskaitant sričių, kuriose infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė nesilaiko reikalavimų, nustatymą, rezultatais;

b) apžvelgia savo valstybėje narėje veikiančių atskirų geležinkelio įmonių ar infrastruktūros valdytojų saugos veiklos rezultatus;

c) skelbia ir susijusiems suinteresuotiesiems subjektams praneša savo nuomonę apie bendrus saugos veiklos rezultatus valstybėje narėje;

d) skelbia ir susijusiems suinteresuotiesiems subjektams praneša savo nuomonę apie saugos kontrolės sistemos efektyvumą.

5. Priežiūros veiklos peržiūra

Remdamasi vykdant priežiūros veiklą įgyta patirtimi, nacionalinė saugos institucija reguliariai:

a) atlieka plano ar planų peržiūrą, kad patikrintų, ar iš pradžių nustatyta tikslinė veikla, duomenų ir (arba) informacijos iš įvairių šaltinių naudojimas, priežiūros rezultatai ir išteklių paskirstymas yra tinkami ir, jei reikia, keičia prioritetus;

b) jei planas ar planai turi būti peržiūrimi, atlieka būtinus jų pakeitimus ir atsižvelgia į pakeitimų poveikį priežiūros strategijai;

c) jei reikia, pateikia savo nuomonę ir pasiūlymus savo valstybei narei, siekdama, kad būtų pašalinti bet kokie saugos kontrolės sistemos trūkumai.